

LANDSTINGET BLEKINGE

2014-05-20

Dnr 2013/0787

Landstingsdirektörens stab

Planerings- och utvecklingsavdelningen

Ingrid Hoffmann

Hälso- och sjukvårdsstrateg

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Förslag till

Yttrande över motion ”Öka kompetensen inom geriatrik och psykiatri vid vissa vårdcentraler”.

Sammanfattning av motionen

Birgitta Ståhl(M) har lämnat in motion om att öka kompetensen inom geriatrik och psykiatri vid vissa vårdcentraler. I motionen framförs att om att lägsta effektiva omhändertagandenivå skall eftersträvas, den sk LEON-principen, kommer uppdraget inom Hälsoval Blekinge att behöva utökas. Detta skulle kunna möjliggöras genom om att vissa vårdcentraler fick möjlighet att utöka och anställa läkare med kompetens i psykiatri och geriatrik. Genom tillgång till geriatriker och psykiatriker vid vissa vårdcentraler skulle olika medicinska tillstånd upptäckas och adekvat behandling sättas in tidigare. Denna utökade kompetens skulle därmed bidra till en ökad livskvalitet för den äldre och en minskning av vårdkostnaderna.

För att möta människors ökade behov att få tala med någon med specialistkompetens framförs också förslag på tillgång till psykolog vid större vårdcentraler.

Följande förslag framförs:

” att Landstinget Blekinge utreder möjligheten att utöka hälsovalet med läkarkompetens inom geriatrik och psykiatri vid vissa vårdcentraler.”

” att Landstinget Blekinge även utreder möjligheten att utöka hälsovalet med psykologer.”

Inhämtade synpunkter

Hälsovalsensheten samt primärvårdsförvaltningen har givits möjlighet att i beredningen inkomma med synpunkter och förslag. Svar har erhållits från primärvårdsförvaltningen och Hälsovalsensheten.

Tillgång till psykiater i primärvården:

Blekinges primärvård har i uppdrag att vara första instansen/basen för den psykiska ohälsan. Det sker en successiv ökning av personer som söker primärvården med symtom på psykisk ohälsa.

Undersökningar visar att så mycket som var fjärde patient som söker inom primärvården har någon form av psykiska besvär.

Primärvårdsförvaltningen anser att uppdraget att vara första instans vid psykisk ohälsa idag är otydligt definierat och avgränsat och menar att verksamheten endast delvis klarar sitt uppdrag att ta hand om den psykiska ohälsan. Det finns stora behov av kompetensutveckling i verksamheten i form av utbildning, konsultationer och handledning.

I syfte att kunna tillgodose primärvårdens behov av kompetensutveckling har redan en psykiater projekterats med uppdrag att erbjuda utbildning avseende diagnostik och behandling, konsultativa insatser, möjlighet till sambedömning samt handledning. Psykiatern ska också verka för att skapa samarbetsformer mellan primärvård och specialistpsykiatri.

Tillgång till psykiater innebär en förbättring och förstärkning av kunskap att identifiera den psykiska ohälsan och möjliggör ett kvalitetssäkrat och kostnadseffektivt omhändertagande.

Den psykiatriska kompetensen kan även betraktas som en förstärkning inom andra områden, t.ex. inom geriatriken eller som konsultationsstöd för andra yrkesgrupper i primärvården såsom kuratorer och psykiatrisjuksköterskor.

Tillgång till geriatriker i primärvården:

I takt med det snabbt ökade antalet äldre och multisjuka i befolkningen ställs större krav på primärvården i omhändertagande av denna befolkningsgrupp. Primärvårdens helhetssyn och breda kompetens är en god bas för ett gott omhändertagande. Dock måste ökade resurser till primärvården tillförsäkras för att primärvården, med god tillgänglighet och hög kontinuitet på ett patientsäkert sätt, ska kunna ta emot denna högt prioriterade grupp.

På samma sätt som när det gäller psykiater skulle en nära tillgång till utsedd geriatriker med konsultfunktion till primärvårdens vårdenheter kunna ge en förstärkning av kunskap och ett kvalitetssäkrat och kostnadseffektivt omhändertagande av våra mest sjuka äldre.

Det finns inom ramen för vårdenheternas uppdrag möjlighet att anställa andra specialiteter än allmänläkare. Det har varit en förhoppning att detta skulle ske i större utsträckning än vad som skett. Vårdenheterna har framfört att ekonomiska förutsättningar saknas. Landstinget Blekinge har dessutom stora problem att rekrytera specialister inom såväl allmänmedicin som psykiatri och geriatrik.

Tillgång till psykolog i primärvården:

Några av länets vårdcentraler kan redan, som tillägg till eller istället för kurator erbjuda behandling av psykolog. Eftersom vårdenheterna har uppdraget att erbjuda patienterna korttidsterapi exempelvis KBT, finns idag en kompetens knuten till varje vårdenhet med terapeutisk kompetens. Som nämnts ovan kan detta vara en psykolog eller person med annan adekvat utbildning.

Den tillfälliga primärvårdsberedningen har under våren påbörjat sitt arbete. I direktiven anges att beredningen genom information, fördjupade dialoger, omvärldsanalys, genomgång av relevanta tidigare och pågående utredningar ska lägga fram förslag kring primärvårdens framtida inriktning och uppdrag i Blekinge.

Den allmänna lagstiftningen om vårdval har generellt i landet medfört svårigheter att ge särskilda uppdrag till enskilda vårdenheter. Det finns såväl ekonomiska som strukturella hinder som försvårar arbetet med att hitta olika former av alternativa lösningar. Detta hade annars kunnat vara en lämplig lösning bl a för de i motionen nämnda behovsgrupperna.

Yttrande

Patienter med psykisk ohälsa och äldre multisjuka är prioriterade grupper inom primärvården. Förstärkning med kompetens från psykiatrin i konsultform finns redan etablerat och på samma sätt skulle en konsultfunktion i geriatrik kunna bidra till primärvårdens omhändertagande av dessa patienter.

Det finns i nuläget inga hinder för vårdcentralerna att använda sig av psykologer för att möta kraven om att arbeta med psykisk ohälsa. Så sker också vid flera vårdenheter.

Samtliga frågeställningar som lyfts i motionen beaktas i primärvårdsberedningens arbete. Slutrapporten ska redovisas senast den 31 december 2014. Förslaget är att motions därmed anses besvarad

Med ledning av vad som framförts ovan föreslå hälso- och sjukvårdsnämnden föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att motionen därmed anses vara besvarad.

Peter Lilja
Landstingsdirektör

Gunilla Skoog
Planerings- och utvecklingsdirektör